

antikapitalist

sosyalist işçi'nin ekidir

2008

Kapitalizmin iflas ettiği yıl

Eylül ayında başlayan mali kriz hızla derin bir ekonomik durgunluğa dönüştü. Sermaye sınıfı çaresiz. Ne yapacağını bilmiyor. Emekçiler ise öfkeli. Krizin faturasını ödemek istemiyorlar.

Dünyanın her yanında emekçiler 2009 yılına korku, belirsizlik ve öfke ile girecek. 2008 Eylül ayında bütün dünyayı sarsan mali kriz haberleri şimdi emekçileri doğrudan etkileyen bir gelişme haline geldi.

Bütün dünya çapında binlerce fabrika işçi çıkarıyor ve her gün yeni fabrikalar bu listeye ekleniyor. ABD'nin ve dünyanın önde gelen otomobil şirketleri Ford ve General Motor iflasın eşiğinde.

Yüzbinlerce işçi ücretsiz izne yollanıyor.

Binlerce fabrika ve işyeri kapılarını kapatıyor. Üretim durduruyor.

İnsanlar borç batağında çaresiz. İş bulma umudu azalırken işten atılma tehdidi kapıda dururken bir yandan da bankalar kredi kartı borçları için veya evlerinin ipotek borçları için çalışan insanları sıkıştırıyorlar.

Mali kriz artık tam bir ekonomik durgunluğa hatta sarsıntıya dönüşmüş durumda. Üstelik gelişmiş kapitalist ülkelerde başlayan kriz artık Çin ve Hindistan gibi "ekonomik mucizeler yaratan" ekonomileri

de içine çekmeye başladı.

Öfkeli emekçiler daha şimdiden kriz karşısında öfkelerini göstermeye başladılar.

Yunanistan'da yaşananlar Avrupa'nın saygın gazeteleri tarafından "halk ayaklanması" olarak adlandırılıyor. Kimileri ise Yunanistan'da yaşananları 1968'e benzetiyor.

Yunanistan'da yaşananlar henüz 1968 boyutuna ulaşmadı. Sokaklarda gösteriler var. Bir günlük bir genel grev gerçekleşti. Yenileri düşünüyor. Ancak gelişmeler hızla Yunanistan'ı 2008'in Fransa'sı haline sokabilir devrimi gene güncel bir konu haline sokabilir.

Kriz karşısında ne yapacağını bilmeyen egemen sınıf için Yunanistan'da böylesi bir gelişme 1968'in travmasını hala yaşayan egemenler için tam anlamı ile korkunç bir gelişme.

Dünyanın her yerinde emekçiler krizin faturasını ödememek için ayağa kalkmaya hazır. Kimse iflas eden şirketler kurtarılmak için kendilerinin açlığa, yoksulluğa, işsizliğe mahkum edilmesine boyun eğmek istemiyor.

Teğet geçen kriz

Başbakan küresel krizin Türkiye'yi teğet geçeceğini söyledi. Başbakan tabii ki bunu uyduruyor. Hemen herkes biliyor ki bu krizden kaçış, kurtuluş yok. Bütün dünya ülkeleri çeşitli derecelerde krizden etkilenecek.

Türkiye'de mali sektörde bir kriz henüz yok. Hükümet, sermaye sınıfı ve basın esas olarak bununla ilgileniyor ama Türkiye krizi yaşamaya başladı bile. Kimileri krizin göstergesi olarak "piyasaların durgunluğunu", "esnafın sifatah yapmadan dükkanı kapamasını" krizin göstergeleri olarak göstermeye çalışıyor. Oysa krizin göstergesi yoğun işten çıkarılmalar. Sayısız fabrikada çok miktarda işçi işten atılıyor.

Bazı fabrikalar direnmiyor. İşçiler işten çıkarmaları kabul etmek istemiyor. Bursa'da Asil Çelik işçileri fabrikalarından Bursa merkezine kadar yürüdü ve şimdi grev kararı aldılar.

İzmit'te Brissa işçileri fabrikalarını işgal etti. Sendika işgali ve işçileri sattı.

Onümüzdeki dönemde çok daha fazla sayıda fabrika ve işyerinde direnişler olacağı kesin.

Şirketlere trilyonlar,

Büyük bir kriz bekliyorduk ve sonunda geldi. Önce Amerika Birleşik Devletleri bir dizi finans kurumunu kamulaştırmak zorunda kaldı. İlk kamulaştırılan şirketler krizi tetikleyen konut kredisi veren Fannie Mae ve Freddie Mac oldu ve ABD Maliye Bakanlığı bu iki şirkete 1.8 trilyon dolar yatırdı.

Ne var ki bu kamulaştırma krizin gelişini durdurmadı, kısa süre sonra bu kez dünyanın en büyük dört yatırım şirketinden ikisi batma sinyalleri verdi. Biri iflas etti, diğeri ABD hükümeti tarafından kamulaştırıldı. Onu dünyanın en büyük sigorta şirketinin kamulaştırılması izledi.

Ardından çorap söküğü gibi bütün gelişmiş ülkelerde benzer gelişmeler yaşandı. İngiltere’de, Almanya’da, Hollanda’da, Belçika’da, İrlanda’da, İspanya’da ülkenin belli başlı büyük bankaları mali kuruluşları ard arda hükümetler tarafından kamulaştırıldı.

Önce ABD, sonra Avrupa Birliği ve ardından bütün büyük kapitalist ülkeler banka kurtarma operasyonları için devasa büyüklüklerde kaynaklar ayırdılar.

Ne var ki bütün bu önlemler krizin derinleşmesini ve sonunda real sektöre denenen sanayiye vurmasını engelleyemedi.

Amerika ve İngiltere resesyona, ekonomik durgunluğa girdiklerini resmen ilan ettiler. Onların ardından gene hemen hemen

bütün büyük kapitalist ülkeler resesyona girdiklerini resmen kabul ettiler, bu kez ABD ve İngiltere derin bir resesyona girdiklerini ilan ettiler.

Her iki ülkede de büyük çaplı işten çıkarmalar başladı. İngiltere’de her gün 1000 kişi işsizlik kuyrupuna girdi. Amerika’da 2 milyon insan evlerini kaybetti. Gene İngiltere’de 85 bin kişi tatil dönüşü biler paralarını ödemiş olmalarına rağmen havayolu şirketleri battığı için uçak olmadığını gördüler.

Aynı gelişmeler diğer büyük kapitalist ülkelerde de yaşanıyor. Şimdi derin bir ekonomik durgunluk değil daha büyük bir sarsıntı yaşandığı kabul edilmeye başlandı. Artık tartışma içine girilen ekonomik krizin 1929 krizi kadar derin ve sarsıcı olup olmayacağı.

Sanayinin durumunu gösteren en önemli ve belki de sembolik gelişme ise Amerikan otomobil sanayisinde yaşanıyor.

Yakın zamana kadar kapitalizmin en parlak iki şirketi ve hatta isimleri kapitalizm ile özdeşleşmiş iki otomobil üreticisi, General Motors ve Ford iflasın eşiğinde.

Bu iki şirketi kurtarmak için o denli büyük hacimlerde para gerekli ki ABD hükümeti budenli büyük bir parayı bir araya getiremiyor. Ayrıca GM ve Ford’un kamulaştırılarak kurtarılması örnek olacağı için ardlarından yüzlerce ve hatta binlerce şirket aynı taleple ortaya çıkacak. İşte kapitalizmin sıkıştığı nokta bu.

Kârlar düşüyor

Krizin asıl nedeni sanayide kârların 1960’ların sonundan beri

düşüyor olması. Amerikalı marksist Robert Brenner’e göre ABD’de sanayide kârlar 1969’dan bu yana büyük bir düşüş içinde:

1949-1969 yüzde 24.8

1980-1990 yüzde 13.0

1991-2000 yüzde 17.7

2000-2005 yüzde 14.4

Japonya’da da sanayinin kârları 1960’lara göre 1990’larda yarıyarıyadan fazla düştü, Almanya’da ise yüzde 75 bir düşüş yaşandı.

Kârlarda düşüş sabit yatırımlarda da düşüş yaşanmasına neden oldu. ABD’de 1960-1970’lerde yüzde 4 olan sabit yatırımlar 1990’larda 3.1 ve 2000-2006’da 2.1 oldu. Aynı dönemde Japonya’da yüzde 10’dan 2.8’e, Almanya’da yüzde 7’den yüzde 1.6’ya düştü.

1970’lerde kârların düşmesiyle birlikte önce Keynesçi politikalar uygulanmaya başlandı ama çok

kısa zamanda görüldü ki Keynesçilik bir işe yaramıyor ve bunun üzerine önce moneterizm denen sonradan yeni liberalizm adını alan politikalar uygulanmaya başlandı.

Kapitalistler 1929 krizini savaşla atlattı. Filistinli-İngiliz Marksist Tony Cliff bunu Sürekli Silahlanma Ekonomisi olarak anlatıyor. Soğuk Savaş yıllarında da önce yoğun silahlanma yarışı ekonomilerin ayakta durmasına neden oldu ama sonunda o da işe yaramaz hale geldi.

Yeni liberalizm

Yeni liberalizm esas olarak devletin piyasalardan tamamen çekilmesiydi. Bir başka anlamda ise yoksulu daha yoksul, zengini daha zengin yapma politikasıydı.

Devletin ekonomiden çekilmesi adına her yerde özelleştirme politikaları uygulandı. Kamununun

1.2 trilyon dolar

ABD’de mali sektörün geçen

10 yıldaki kârı. Mali sektörün

kârları 1980’lerde %10 iken

2000’lerde % 40 oldu.

Irak, Afganistan ve Bush gidiyor

ABD ve müttefiği İngiltere’nin Irak’ta yenildiği artık çok açık. Irak’ta kolay bir zafer bekleyen ABD ve İngiltere şimdi kuyruğu titretmeden bu ülkeden çekilmenin hesaplarını yapıyorlar.

Şimdi sorun işgal güçlerinin Irak’ı ne zaman terk edecekleri. Bush ABD ordusunun Irak’ta daha uzun süre kalması için çalışıyor ve işbirlikçi Irak hükümeti bunu kabullenmiş durumda.

Ancak, Irak’a gelen Bush’un kafasına fırlatılan ayakkabı işgalcilerin bu ülkede istenmediklerinin en iyi göstergesi. Afganistan’da ise ABD ve

diğer NATO ülkelerinin askeri güçleri daha da zor bir durumda. Taliban güçleri başkent Kabul’ü çevirmiş durumda ve istedikleri an kenti düşürebilecek konumdadır.

ABD ve NATO komutanlığı Afganistan’a daha fazla asker gelmesini istiyor ama hiçbir ülke bu çağrıya olumlu cevap vermiyor. Herkes yenilginin kaçınılmaz olduğunu çok açıkça görüyor.

Üstelik Afganistan savaşı bu arada Pakistan’a da sıçramış durumda. Taliban ve El Kaide Afganistan Pakistan sınırının her iki yakasında da çok güçlü. Bu arada ABD hükümeti

Taliban güçleri ile önce gizli gizli, şimdilerde ise oldukça açık bir biçimde görüşüyor.

ABD’nin Irak ve Afganistan’da yenilmesi yeni liberal ekonomik politikaların çöküşü ile eş zamanlı oldu.

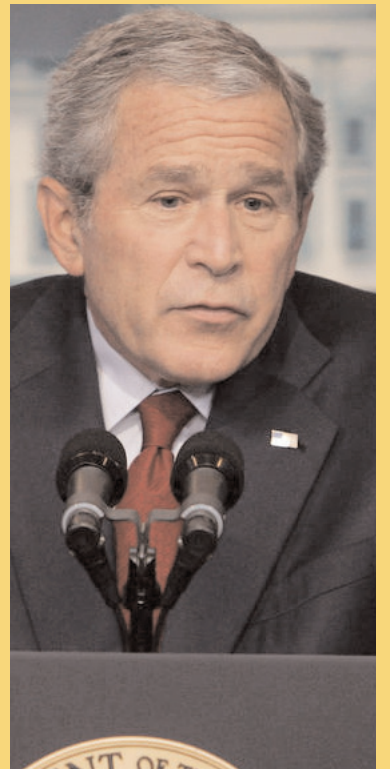
Şimdi dünyanın her yerinde işçi ve emekçi yığınlar, yoksul halklar ABD emperyalizminin yenilebilir olduğunu görüyorlar. Herkes “madem yoksul Irak halkı ve daha da yoksul Afganlar ABD’yi ve NATO’yu yenilgiye uğratabildi neden bizde aynı şeyi yapmayalım” diyorlar.

Savaş karşıtı hareket ise en baştan beri “biz bu savaşı dur-

durabiliriz” diyordu ve her türlü reformist akım savaş karşıtlarının bu haykırışını küçümseyordu. Mücadele ve direniş herkese gerçeği gösterdi.

Öte yandan Bush Ocak ayında Beyaz Sarayı terk ediyor. Petrol şirketleri Beyaz saray üzerindeki doğrudan etkinliğini kaybediyor.

Savaş başladığından bu yana bir dizi ülkenin savaşı destekleyen liderleri devrildi. Bush’un gidişi onlar gibi değil ama Bush’da kamuoyunda bütün desteğini kaybetmiş bir başkan durmunda ve dünyanın her yerinde gidişi büyük gösterilerle kutlanacak.

İşçilere işten atılma

elindeki sanayilerden başlandı ardından bütün hizmetler birer birer özel sektöre devredildi.

Böylece kârların düşüşü durdurulmaya çalışıldı.

Zenginlerden ve şirketlerden alınan vergiler düşürüldü. Böylelikle vergiler kapitalistlerin kârı haline geldi.

Bu arada zenginlerle yoksullar arasındaki fark tam bir uçurum haline geldi.

Bunun mümkün olması için işçilerin örgütlülüğüne saldırıldı. Heryerde yeni sendika yasaları çıkarıldı. Sendikal haklar kısıtlandı.

Birçok yerde işçi sınıfı daha önceden hazırlanmış olan grevlerde yenilgiye uğratıldı. Ayrıca işçiler birçok küçük mücadelede de yenilgiye uğrayınca büyük bir yılgınlık havası hakim oldu.

40 yıllık hakimiyeti ile yeni liberalizm bir yandan yoksulluğun ve zenginliğin neredeyse genetik olduğu fikrini yayarken diğer yandan da "boşuna direnme" fikrini hakim kılmaya çalıştı ve epey mesafe kattetti.

Ne var ki 1990'ların ortasından itibaren yeni liberalizme karşı ilk başarılı kafa tutuşlar başladı ve 1999'un son günlerinde Amerika'nın Seattle kentinde işçilerin ve çeşitli sosyal hareketlerin aktivistlerinin Dünya Ticaret Örgütü'ne karşı ortak eyleminin başarısı yeni liberalizme karşı büyük bir mücadele dalgasının başlamasına yol açtı.

Mali sektör

Sanayide kârların düşüşü küresel olarak engellenemezken sermaye sanayiden finans sektörüne kaymaya başladı. Mali sektöre giden sermaye ABD'de 1970'lerin ortasında yüzde 12 iken 1990'larda bu oran yüzde 25 oldu.

İngiltere'de mali sermaye 1970'lerin ortasında GSMH'nin yüzde 7'si iken 2000'lerde yak-

laşık dörtte birine ulaştı. Toplam istihdamın da yüzde 18'i mali sektörde.

Yeni liberalizm ve finans sektörüne kayışla birlikte yoğun bir borç ekonomisi başladı.

1980 ile 2000 yılları arasında toplam borç yaklaşık olarak iki katına çıktı. Bunun bir kısmı silahlanma için yapılan harcamaların alınan borçlardı. Bir kısmı iş çevrelerinin borçlarıydı ama epey önemli bir kısmı da kişisel tüketici borçlanmasıydı. Kişisel borçlanma 1980 ile 2006 arasında 20 katı arttı.

Borçlanma sayesinde kapitalistler bit yandan tüketimi teşvik ediyorlardı, diğer taraftan da alınan faizle kârlar artıyordu.

Bütün bunlar önce Eylül 2007'de, ardından da geçtiğimiz Eylül ayında çökmeye başladı.

Kârların artması için yaratılan borç ekonomisi krize girdi. Borçlar ödenemez oldu. Finans sektöründe bankalar ve diğer kurumlar batmaya başladı. Devlet ekonomiden elini çekmelidir diyen yeni liberalizm çok büyük paralarla piyasalara müdahale etmeye başladı.

Artık yeni liberalizmin krizi ve dolayısıyla iflasi çok açık.

Kapitalist sınıf bu durumda ne yapacağını bilemiyor. Sayısız öneri var şimdilik bunların hiçbirisi krize cevap değil. Önlemleri yok.

Şimdi krizin cevabı sosyalizm. Mücadele ile kanıtlanmalıdır.

**%2-4
daha fazla**

1990 ile 2000 yılları arasında ABD'de tüketiciler gelirlerinden daha fazla harcadıkları miktar. Aradaki fark kadar her birey borçlanıyordu.

Krizinizin faturasını ödemeyeceğiz

Krize karşı ilk büyük mücadele Yunanistan'da yaşanıyor.

2001 yılından beri iktidardaki Yeni Demokrasi hükümetine karşı süren mücadele son olarak 15 yaşında bir gencin polis tarafından vurulmasına üzerine yeniden alevlendi.

Binlerce işçi ve emekçi hükümetin krizin faturasını emekçilere ödetme planlarına karşı harekete geçti.

Şimdiden bir büyük genel grev yaşandı. Genel grevin ardından ertesi günü on binlerce liseli öğrenci okullarına gitmediler. Fiili bir yaygın boykot hareketi gerçekleşti. Birçok bölgede liseli öğrenciler polis karakollarına saldırdılar.

Değişik üniversitelerin temsilcileri de grevden sonra bir araya gelerek bir toplantı yaptılar ve mücadele kararı aldılar. Toplantı üniversitelerin işgal edilmesi kararını da aldı.

Bu arada eğitim ve sağlık emekçileri de kendi sektörlerindeki özelleştirme adımlarına karşı mücadele kararları aldılar.

Kıscacası Yunanistan'da emekçiler krizin faturasını ödemek için harekete geçtiler.

Fransa ve İtalya'da da yoğun bir hareketlilik var.

Fransa'da yüzbinlerce lise öğrencisi sokaklara dökülüp mücadeleyi başlattılar.

İtalya'da ise sendikalar

önümüzdeki günlerde büyük bir genel greve hazırlanıyorlar.

İşten atılmalar bütün yoğunluğu ile Türkiye'de de yaşanıyor ve bir çok yerde işçiler mücadele ediyorlar. Asil Çelik işçileri fabrikalarından Bırsa merkezine kadar yüyüklen İzmir'de 1100 Brissa işçisi işten atılan arkadaşlarını işe geri aldırarak için fabrikalarını işgal etti ama DİSK'e bağlı Lastik İş yöneticileri işçilerin direnişi bitirmeleri sağladı.

Öte yandan 29 Kasım Ankara yürüyüşü krizin faturasını ödeme doğrultusundaki bir ilk adımdı. Şimdi krize karşı mücadeleyi sımsıkı örnek, direnişi örgütlemek gerekiyor.

Obama bir değişim yapabilir mi?

Barak Obama bir ilki gerçekleştirdi. Bir siyah Afrika-Amerikalı ABD Başkanı oldu.

Obama siyah seçmenlerin yanı sıra Latinoların ve beyaz emekçilerin de oyunu kazandı.

Oyların dağılımına bakıldığında en yoksullara rasında Obama en güçlü. Gelir düzeyi yükseldikçe Obama'nın oyları azalıyor ver yukarı doğru çıktıkça daha da azalıyor. Ama sonra en zenginlerin dilimine gelindiğinde Obama'nın oyları gene yükseliyor. Yani ABD'nin yeni başkanı bir yandan kendisini değişimin umudu olarak gören Amerikalı yoksulların, diğer taraftan da en zengin-

lerin, şirket yöneticilerinin desteğini kazanmış.

Önümüzdeki dönemde Obama politikalarını belirleyecek olan yoksulların aşağıdan gelen değişim isteği ve baskısı ve diğer taraftan da yukarıdan zenginlerin, şirket yöneticilerinin talepleri olacak.

Obama'nın önünde büyük sorunlar var. Seçimleri kazandıktan sonra yaptığı konuşmada kendisi de bunu belirtti.

Irak ve Afganistan savaşları, küresel ısınma tehlikesi ile karşı karşıya olan bir gezegen ve son 70 yılın en ciddi boyutlu ekonomik krizi.

Obama savaşa karşı olan

Amerikalıların (yüzde 41'i savaşa çok güçlü bir biçimde karşı) yüzde 87'sinin oyunu aldı. Savaşa karşı olanlar Obama'dan savaşı derhal bitirmesini beklerken Obama Ortadoğu politikasını "İsrail'in güvenliği herşeyin önündedir" biçiminde belirliyor ve Afganistan'da savaşa devam etmeye kararlı.

Küresel iklim değişikliği konusunda Obama 2050 yılına kadar ABD'nin karbon dioksit salınımını yüzde 80 azaltmayı ve beş milyon yeşil yakalı istihdamı vaat ediyor ama aynı zamanda programında "temiz kömür", yeni petrol boru hat-

ları inşası gibi bu vaatleri ile çelişen maddeler de var.

Ancak Obama'nın önündeki en önemli sorun kriz. ABD'de işsizlik 1994'den beri en yüksek orana ulaşarak 10 milyonu aştı.

Konut kredisi balonunun arkasından kredi kartı balonu var.

Bütün bunlara ek olarak Obama bankaların ve diğer mali kuruluşların kurtarılması için oluşturulan 700 milyar dolarlık fonun altında imzası var.

Obama'ya değişim talebiyle oy verenler bu 700 milyar doların neden bankalara verilip kendilerine verilmediğini haklı olarak sorguluyorlar.

Darbeye karşı ses çıkar

Gerçekleşmekte olan bir darbeye karşı ilk kez sokakta direnişin örgütlendiği yıl olarak geçti.

Haziran başında Anayasa Mahkemesi hükümetin başörtüsü yasağını hafifleten anayasa değişikliğini iptal etti. 11 yargıç böylece 16 buçuk milyon insanın verdiği oyu, seçme ve seçilme hakkını da iptal etti. Seçilmiş hükümetlerin aslında hiçbir yetkisinin olmadığı ortaya çıktı. 2006 ortasından itibaren hız kazanmış olan ağır çekim darbe ve toplumu şekillendirme planlarının ulaştığı nokta zaten düşman ilan edilmiş çoğunluğu kızdırdı.

Bu gelişme karşısında darbeye karşı mücadele eden örgüt, kampanya ve bireyler yan yana geldi. Yılın en uzun günü 21 Haziran'da tüm darbe karşıtlarını tek bir pankartla yürümeye ve darbeye karşı ses çıkarmaya davet etti. 21 Haziran çağrısına Amargi, Ayrımcılığa Karşı Kadın Hakları Derneği, Barış Meclisi, Birbirimize Sahip Çıkıyoruz Platformu, Helsinki Yurttaşlar Derneği, Henüz Özgür Değiliz Platformu, Emekçi Hareket Partisi, DTP, DSİP, Genç Siviller, Irkçılığa ve Milliyetçiliğe DurDe, Küresel Eylem Grubu, Lambdaistanbul, Mazlum-Der, SDP, Sosyalist Parti Girişimi, Siyasal Ufuk Derneği, Yüzleşme Derneği imza attı.

Şaşkınlık ve darbe yanlılarında öfke yaratan çağrı karışık buldu. Başörtülü başı açık kadınlar, gençler yaşlılar, dindarlar, sosyalistler Kürtler ve Ermeniler, 27 Nisan muhtırasının düşman ilan ettiği ve birbirine düşman edilmek istenen 10 binden fazla darbe karşıtı İstanbul'da Tünel Meydanı'nda toplandı. Buradan Taksim'e doğru yürüyüşe geçen topluluk "öz-öz-özgürlük", "dur de dur de darbelere dur de", "darbeye karşı ses çıkar" ve "darbeye karşı omuz omuza" sloganlarıyla yürüdü. İlk kez gerçekleşmekte olan bir darbe sokakta durdurulmak isteniyordu. Kitlenin önü polis tarafından Galatasaray Meydanı'nda kesildi. Ama yürüyüşün devam edeceği, darbeye karşı daha çok adımın önü açıldı.

21 Haziran yürüyüşü yılın en fazla tartışılan sokak gösterisi oldu. Toplumda ve solda büyük bir yarılma yarattı. Darbe ve Ergenekon yanlıları yürüyüşe katılanlara karşı büyük bir iftira ve küfür kampanyası başlatırken, büyük çoğunluk umudu ve yeni bir solu orada gördü. Kimin askeri vesayet rejiminden yana kimin karşı olduğu ayan beyan ortaya çıkmıştı artık.

21 Haziran gösterisini gerçekleştiren güçler hemen Darbelere Karşı 70

Milyon Adım Koalisyonu kurdu. Favori darbesi olmayanlar ağır çekim darbeyi durdurmak, tüm darbeleri ve darbecileri yargılamak için birlikte mücadele etmeye karar verdiler. 70 Milyon Adım Koalisyonu'nun ikinci eylemin adresi darbelerin merkez üssü Ankara'ydı. Anayasa Mahkemesi AKP'yi kapatmayı görüşüyordu. Anayasa Mahkemesi üyesi Osman Paksüt'le Ergenekon sanığı Turhan Çömez'in ve şimdiki Genelkurmay Başkanı

İlker Başbuğ'un gizli görüşmeleri basına sızmıştı. Aynı günlerde Lambdaistanbul, Emekli-Sen, Genç-Sen ve DTP hakkındaki kapatma davaları da sürüyordu. Darbe karşıtları tüm darbelere ve darbecilere ev sahipliği yapmış Ankara'da yürüdüler. Her görüşten ve kesimden darbe karşıtı 70 Milyon Adım'ın mitingine katıldı. Darbe karşıtı koalisyon darbelerin en şiddetlisi 12 Eylül'de de öne çıktı. 12 Eylül Vicdan Mahkemesi

toplandı. 12 Eylül'ün mağduru Kürtler, devrimciler, insan hakları savunucuları, İslamcılar darbecileri yargıladılar ve sonsuz dek itibarsızlaştırma cezası verdiler. Mahkemenin ertesinde yine Tünel'den Galatasaray'a doğru üçüncü darbeye karşı ses çıkar yürüyüşü yapıldı, bu yürüyüşe de bin darbe karşıtı katıldı. Sırada Ergenekon'a karşı yürüyüş, 28 Şubat ve 12 Mart Vicdan Mahkemeleri var. Hrant "su çatlağını bulur" demişti.

Darbeciler darma duman oldu

2008 darbecilerin inisiyatifi kaybettiği bir yıldır. 2006'da Danıştay baskınından sonra darbe planı hız kazanmıştı. 2007'de Ergenekon sanıklarının telefon kayıtlarında "darbe olacak çok yakında" sözleri sık sık geçmişti. 28 Nisan e-muhtırasının ardından yüz binlerce insanın katıldığı Cumhuriyet Mitingleri ADD, CHP, MHP ve diğer ulusalcı örgütler tarafından organize edilmişti.

Takvimler 2008'i gösterdiğinde askerleri göreve çağıran kalabalıklar çoktan evlerine dönmüştü. Ergenekon davası ile darbe planları ve arkasında kimlerin durduğu açıkça görülmüştü. Çoğunluğun darbe karşıtı tutumu AKP'nin kapatılmasını engelledi. Bu darbe planlarından vazgeçmeseler de inatla toplumu şekillendirmeye devam etseler de askeri vesayet rejimi yanlılarının on yıllardır süren hegemonyasının artık bittiğini gösteriyordu. 2003-2006 yılları arasındaki dört başarısız darbe girişimi, darbeye zemin hazırlamak için atılan bombalar ve cinayetler, on yıllardır işlenen darbe suçlarıyla birlikte ortaya dökülmüştü. İlk kez darbeci komutanlar tutuklanmış ve yargılanıyordu.

Bin yıl, hatta sonsuza dek süreceği sahipleri tarafından ilan edilen 28 Şubat darbesi, Dindarları, Kürtleri, azınlıkları ve sosyalistleri imha etmeye dönük genel plan 2008'de ilk kez gerçekten başarısızlığa uğradı. Çoğunluğun demokrasiye taraf olması ve darbe karşıtı yürüyüşler onların planlarını bozdu. Aşağıdan mücadele çok korkulan sahiplerimizi yenebileceğimizi bize gösterdi.

Ergenekon sonuna kadar

Maraş katliamının üzeri örtülmüştü. Uğur Mumcu cinayetinin ve onlarca suikastin gerçek failleri hep gizlenmişti. Kürt illerindeki 3 bin faili meçhulun ve infazların sorumluları açığa çıkarılmamıştı. Aslında herkes onların kim olduğunu çok iyi biliyordu. 1996'da Susurluk'ta bir kamyonca çarpan otomobilden çıkmışlardı. 2006'da Şemdinli'de Umut Kitabevi'ni bombalarken suçüstü yakalanmışlardı. Türkiye'de kontrgerilla her iki olayda da görülmüş ancak mevcut hükümetler ve mahkemeler darbeci odaklar tarafından esir alındığı için hep üzerleri örtülmüştü.

Ergenekon için de aynı şeyler söylendi başta. Buzdağının görülen kısmı, bir sonuca varmayacak, bu devletin kendini aklama operasyonudur ya da cumhuriyetin

kazanımlarına dönük bir saldırıdır dediler.

Ancak 2006 yılında Danıştay Baskını ve Cumhuriyet gazetesinin bombalanmasının faillerinden başlayan Ergenekon operasyonu yavaş ve fakat genişleyerek yoluna devam etti. 2009'a geldiğinde Ergenekon'un dalgalarında "tehlikenin farkında mısınız?" darbe yanlısı kampanyasını sürdüren İlhan Selçuk ve Mustafa Balbay, İstanbul Üniversitesi'ne Nazi yöntemlerini getiren öğretim üyeleri, darbe tellahı Tuncay Özkan, Hrant'ın katilleri Kerişsiz ve arkadaşları, 100'e yakın darbeci yüzüyordu. Ama çok daha önemli bütün pis işlerin altındaki isimli emekli general Veli Küçük, eski Genelkurmay üyeleri Şener Eruygur ve Hurşit Tolon'un tutuklanmasıydı. Bu da bir ilkti. Emekli darbecilerin ardından 5 teğmen ve

askeri okul öğrencisinin tutuklanması operasyonun aktif görevdeki ordu mensupları arasına girdiğini de gösteriyordu.

Ergenekon'un operasyonun her dalgası ulusalcılar tarafından alaya alındı. İddianame eleştirileri oklarına tutuldu. Ancak binlerce sayfa Türkiye'de halklara karşı işlenen suçların büyük bölümünün faillerini ve ilişkiler ağını ortaya koyuyordu. Savcı Zekeriya Öz'e ise ölüm tehditleri yağdırıldı. Yılın son günlerinde yalan söylerken tüm Türkiye izledi.

Ergenekon'un arkasında bir siyasi irade yok, ama halkın büyük çoğunluğu artık yeter diyerek davanın sonuna kadar gitmesinden yana. Ergenekon sonuna kadar gitmeli, bütün darbeciler ve katiller yargılanıp hak ettikleri cezayı alana kadar.